

4.12.2020

שלום לכולם,

יצוא – החקלאות הישראלית היא מקור גאווה לכולנו. גורמים המפיצים את החקלאות הישראלית בעולם, במיוחד גורמים ממשלתיים, לא פעם ולא פעמיים, נוהגים להשתמש בה כמותג איכותי במדינות שבהם הם מבקרים. למשרדי החוץ, החקלאות והכלכלה ישנם גופים העוסקים בהפצת האיכות החקלאית שלנו בכלל העולם, ובפרט ביבשות ששם החקלאות המתקדמת, היא רק בתחילתה.

בכל ענפי החקלאות בישראל, ישנה גישה של שילוב טכנולוגיות מתקדמות, ניטור ומעקב, ומיצוי טוב יותר של הנתונים המתקבלים בצורה ידידותית למשתמש. השילוב של הטכנולוגיות הדיגיטליות, מאפשרות לחקלאי הישראלי לנצל את זמנו, כך שעבודת כפיים של פעם, שגזלה זמן רב, מתחלפת בשליטה וניטור של נתונים המתעדפים את ההחלטות הכלכליות הנכונות. פועל יוצא, שבאותו השטח, הייצור גדל, איכותו גדלה, וכל זאת בשילוב עם גורמי הסביבה, הבריאות ואיכות החיים.

אנחנו, כרפת ישראלית, מיוצגים כמותג גבוה המתבטא במספר תחומים:

- **רפתנים עם ידע רב**, המקבלים זאת ממספר מערכות תומכות. חלק ממערכות אלו, הן בבעלותם של הרפתנים והם חלק מהם.
- **שינויים וחדשנות** – הרפתנים למדים ומשתנים לאור טכנולוגיות חדשניות. רובם מקבלים זאת, ומשנים את שיטות העבודה וההחלטות לאור "חקלאות מדייקת" יעילה יותר. השינויים הללו, גובים לעיתים השקעות ראשוניות שמביאות את הפרי רק מאוחר יותר. הגישה החיובית הזו, קידמה ומקדמת את הרפת הישראלית.
- **רמה גנטית גבוהה** – הרפתן הישראלי "מדבר" בשפה גנטית, כבר שנים רבות. הוא מטפח את העדר לאור נתונים גנטיים. שיטה השונה ממרבית מקומות בעולם בהם הרפתנים פוגשים נציגי חברות הזרעה שונות, שעיקר תפקידם הוא הגדלת מכירות הזרמה. רק בעת האחרונה, הרפת האמריקאית מתחילה להבין את היתרונות הגלומים בגנטיקה, והם אינם מסתפקים בנתונים הממשקיים הנראים לעין. בישראל, תכנת שידוך ארצית המקדמת את כלל הרפתנים בצורה דומה. שיטת גבייה אחידה ללא השפעה על איכות גנטית. שני גורמים אלו ואמון גבוה בתרומת הגנטיקה להתפתחות, הביאה את כלל הרפתנים הישראליים, לרמות גבוהות של הפרות בעדר.
- **הידברות והחלטות משותפות** בין השטח למוסדות והאקדמיה – מאגרי מידע משותפים הנחשפים ונלמדים בכינוסים, או בעזרת יועצים או בלימוד עצמי מתוכנת ברפת. ההתקדמות מושפעת רבות מרמת האזור המקיים, לאורך שנים, שיח מקצועי משותף.
- **שילוב של טכנולוגיות חדשניות** – יכולת מעקב ברמת הפרט והעדר ומתן נקודות להחלטות מקצועיות טובות יותר. טכנולוגיות אלו, מאפשרות למצות את הגנטיקה הטמונה בפרה הישראלית, ביעילות גבוהה יותר.

כל אלו, הביאו את הפרה הישראלית לרמות גבוהות מאוד בייצור, ברכיבים, בהתמדה, בפוריות הבנות ובהישרדות.

על לנו לנוח על זרי הדפנה. היום ישנן טכנולוגיות המתבססות בעיקר על קידום גנטי מהיר יותר, המשלבות טכניקות של ג'נומיק, מיון תאי זרע, והעברת עוברים ביחד. העולם המתקדם, עובר לניתוח נתונים גלובליים, במחשבים היודעים לנתח "Big Data" – ניתוח

מאגר נתונים גדול מאוד. המסקנות המתקבלות, משפיעות על גידול "מדויק" יותר של הפרה. ניתוח האירועים הנקראים לה בגיל מוקדם, בשילוב עם הגנטיקה שלהם, יכולים לתת מענה לרפתן על הסיכוי של הפרה לביטוי של התכונות הרצויות, בגיל מתקדם יותר. שינויים אלו, מתקדמים בקצב גבוה מאוד וכבר בשנה הבאה, תצאנה מספר חברות עם הצעות ממשקיות לרפתן, לאור לימוד הפרה מנתוני ה-"Big Data".

לאחר פתיחה כזו ארוכה....איך שיאון מתמודדת עם שיווק האיכות שלנו בעולם הגדול?

היצוא שלנו מתבטא בעיקרו, בזרמת פרים. מעת לעת, גם יצוא של ידע וקורסים בטכנולוגיות של הזרעה מלאכותית והעברת עוברים, ניתוח נתונים גנטיים, פריות, וממשק פריות.

הגורם המגביל את יצוא זרמת הפרים שלנו, הם התנאים הווטרינריים המתקיימים בישראל. אנו "מדינת מעבר" בין אפריקה לאירופה ואסיה. מכיוון שכך, מחלות אקזוטיות, הפורצות ביבשת אפריקה, מקבלות תשובה של חיסון בישראל. בצורה זו, אנו מחסנים מספר מחלות שבאירופה ובמדינות אמריקה (צפון ודרום), כמעט ולא נמצאות. החשובה שביניהן היא מחלת הפה והטלפיים – פו"ט (Foot and Mouth Disease – FMD). הרגולציה למחלה זו היא בשלושה אפיונים עיקריים: מדינה, אזור, תא (מכון הזרעה). לכל אחד מהם, אפיונים רגולטורים נוספים. ישראל, בשל גודלה, ובשל שהיא מחסנת את כלל הפרים והפרות כנגד הפו"ט, אינה עומדת בתנאים ליצוא למדינות אירופה ואמריקה (צפון/דרום). מה עושים?

במדינות אחרות ובאזורים אחרים, מייצרים תעודה ווטרינרית מוסכמת הפותרת את הגבלת מחלת הפו"ט. למה שם ולא במדינות אירופה ואמריקה? כאן התשובה יותר פוליטית ופחות רגולטורית. יותר מזאת, ארגון אירופאי חיצוני, הקשור לארגון OIE (ארגון עולמי הממליץ על בריאות החיות ומעברן בין מדינות), חקר את הנושא בישראל והגיע למסקנה אקדמית, שהסיכון בהעברת נגיף הפו"ט בפר מחוסן, דרך הזרמה, שואף ל-0.

שיאון מייצאת כיום לכ-13 מדינות שונות ביבשות אפריקה ואסיה. היצוא, בשנים האחרונות גדל בהיקפו והגיע היום לכ-14% מנות מכלל המנות המזרעות בישראל. מאמץ רב מושקע בנושא, אולם הוא מתמקד במספר אנשים מועט ביותר בארגון. בעוד שחברות הזרעה אחרות, המייצאות זרמה לכלל העולם, מקיימות אגפים שלמים של שיווק, סוכני מכירות, מערכת יצוא פנים ארגונית, אנו בשיאון, מסתכמים בעילות יתרה: מנהל, עוזרת למנהל, ונשות מעבדה ופריינים המייצרים במיוחד את הזרמה לפי תנאי התעודה הווטרינרית.

למרות זאת, הצלחנו לאחרונה לזכות בנתח נכבד, ממכרז בין לאומי המתקיים פעמיים בשנה בחברת ענק, בווייטנאם.

ווינאמילק (Vinamilk) - חברה המשווקת חלב בווייטנאם ובעלותה רפתות רבות, יוצאת פעמיים בשנה במכרזים בין לאומיים לרכישת זרמה, לפי אינדקס גנטי שהם סיגלו לטיפול ברפתות שלהם. במכרזים אלו מתמודדות חברות הזרעה גדולות מאוד: ABS, SEMEX, WWS, GENEX, ALTAGENETIC (חברות אמריקאיות), EVOLUTION (צרפת), COGENT (קנדה), (אנגליה) ושיאון מישראל. במכרז בקשה לזרמה של פרים נבחנים ופרים ג'נומים.

אנו זכינו באחוז נכבד של המכרז.

למה?

כי יש להם היסטוריה טובה עם הגנטיקה הישראלית. הם מאמינים בה, והם מתחילים לראות תוצאות טובות ברפתות.

כפי שכתבתי בפתיח, למותג הישראלי יש תוצאות טובות במדינות רבות בעולם, במיוחד ברפת הווייטנאמית. הגנטיקה הישראלית, שטיפחה לאורך שנים פרה יצרנית, שורדת ומתמידה, "פורשת כנפיה" ומצליחה להתמודד עם ענקי השיווק במדינות שמאמינות שבתנאי האקלים שלהם, הגנטיקה שלנו מתאימה יותר.

טבלה 1: המדינות להם אנו מייצאים (לפי א'-ב')

אזרבייז'אן
אנגולה
אתיופיה
גאורגיה
ווייטנאם
ניגריה
פפואה גינאה החדשה
קירגיסטן
קמבודיה
קניה

אנו מנסים לפרוץ לשווקים חדשים, ביניהם תורכיה, סין, רוסיה, וארצות דרום אמריקה. בחלקן אנו כבר במגעים לאורך שנים, אולם ההגבלה של התעודה הווטרינרית, עדיין משאירה אותן כמדינה סגורה ליצוא. התנאים הפוליטיים המשתנים, עוזרים ויכולים לפתוח מדינות אלו.

יש על מה להתגאות, אולם יש גם עוד הרבה להשקיע, כדי שנוכל להמשיך ולהתמודד בשוקים הגדולים הללו.
לכל הציניקנים הסובבים אותנו – היצוא התפתח בשנים האחרונות לכיוונים חיוביים, הן בכמות והן בפדיון. מספר האנשים העוסקים בכך, לא גדל. האמונה במוצר הטוב, והמותג האיכותי שלנו, משאירים אותנו להתמודד ואף לזכות במכרזים לא פשוטים. ישר כח לכל העוסקים במלאכה.

שבת שלום ושבוע טוב,
יואל

